

การพัฒนาแบบบันทึกการจัดการบาดแผลในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน ภายใต้บริบทโรงพยาบาลนาเชือก

ผู้วิจัย : นางสาวพิมพ์พิชชา สีหาบุตโต ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาเชือก
บทคัดย่อ

บาดแผลเป็นปัญหาสำคัญที่พบได้บ่อยในผู้ที่มารับบริการ ณ แผนกฉุกเฉิน ซึ่งสาเหตุของการ บาดเจ็บที่ทำให้เกิดบาดแผล ได้แก่ อุบัติเหตุจราจร การพลัด ตก หกล้ม ไฟไหม้ ไฟดูด และการทำร้ายร่างกาย ซึ่งผู้ป่วยจะได้รับการดูแลรักษาและการนัดติดตามอาการเพื่อติดตามการรักษา โดยวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบบันทึกการจัดการบาดแผลและความเป็นไปได้ในการใช้ปฏิบัติจริงในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา (developmental study) ใช้แนวคิดการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกของสภาวิจัยด้าน การแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (National Health and Medical Research Council) 12 ขั้นตอน ดำเนินการระหว่างเดือน 15 ธันวาคม พ.ศ. 2568 ถึงเดือน 15 มกราคม พ.ศ. 2569 โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ 1) ระยะพัฒนาแบบบันทึกการจัดการบาดแผล และ 2) ระยะทดลองใช้ในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน โดยทดสอบความเป็นไปได้ของแบบบันทึกโดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพยาบาลและเจ้าพนักงานฉุกเฉินทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานที่ห้องฉุกเฉิน จำนวน 16 คน โดยใช้บันทึกการจัดการบาดแผลในผู้บาดเจ็บ 105 ราย และตอบแบบประเมินความเป็นไปได้ของการใช้แบบบันทึกการจัดการบาดแผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า แบบบันทึกการจัดการบาดแผลสำหรับผู้บาดเจ็บในแผนกฉุกเฉินที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นกระดาษ จำนวน 1 หน้า รูปแบบเป็นรายการตรวจสอบ ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)การประเมินลักษณะบาดแผล 2) การทำแผลและซ่อมแซมแผล 3) การให้วัคซีน 4) การให้ยาปฏิชีวนะป้องกันการติดเชื้อ และ 5) การนัดติดตามอาการหลังให้การพยาบาล หลังการทดลองใช้แบบบันทึกพบว่า การบันทึกการจัดการบาดแผลใน องค์ประกอบที่ 1-5 ความสมบูรณ์ร้อยละ 91.42, , 93.33, 85.71, 100, และ 100 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าแบบบันทึกการจัดการบาดแผลที่ทดลองใช้มีความสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งครอบคลุมข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต้องลงในเวชระเบียน และประหยัดเวลาในการบันทึกข้อมูล สามารถใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริง

ที่มาและความสำคัญ

บาดแผลเป็นปัญหาสำคัญที่พบได้บ่อยในผู้ที่มารับบริการ ณ แผนกฉุกเฉิน ซึ่งสาเหตุของการ บาดเจ็บที่ทำให้เกิดบาดแผล ได้แก่ อุบัติเหตุจราจร การพลัด ตก หกล้ม ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ไฟดูด และการทำร้ายร่างกาย ซึ่งผู้ป่วยจะได้รับการดูแลรักษาและการนัดติดตามอาการเพื่อติดตามการรักษา จากการทบทวนวรรณกรรมการจัดการบาดแผล สำหรับผู้บาดเจ็บ ณ แผนกฉุกเฉิน ประกอบด้วย 1)การประเมินลักษณะบาดแผล 2) การทำแผลและซ่อมแซมแผล 3) การให้วัคซีน 4) การให้ยาปฏิชีวนะป้องกันการติดเชื้อ และ 5) การนัดติดตามอาการ ซึ่งภายหลังการ จัดการบาดแผลแล้วจำเป็นต้องมีการบันทึกที่ ครอบคลุมผลของการจัดการบาดแผล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเรื่องการบันทึกข้อมูลการจัดการบาดแผลในโรงพยาบาลนาเชือก ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2568 โดยการทบทวนเวชระเบียนของผู้บาดเจ็บ เฉพาะเอกสารเวชระเบียนที่ทำการบันทึกโดยพยาบาล จำนวน 60 เวชระเบียน พบว่า บันทึกขนาดบาดแผลไม่ครบ ตามองค์ประกอบเรื่องการวัดความกว้าง ความยาว และความลึกของบาดแผล จำนวน 22 เวชระเบียน คิดเป็นร้อยละ 36.67 สาเหตุของการเกิดบาดแผล 8 เวชระเบียน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ทั้งนี้ในหน่วยงานไม่มีแบบบันทึกที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการจัดการบาดแผล

แพทย์ผู้ทำการประเมินและรักษา จะบันทึกการ ตรวจร่างกาย บาดแผลและแผนการรักษาลงในระบบเวชระเบียน โรงพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยจะบันทึกกิจกรรมและหัตถการการดูแลผู้ป่วยที่ผู้ป่วยได้รับลงในระบบเวชระเบียนของ โรงพยาบาล ซึ่งไม่มีแบบบันทึกการบาดแผลที่ชัดเจน ทำให้ยากและใช้เวลามากขึ้นในการลงบันทึกข้อมูลการรักษา การบันทึกที่ไม่สมบูรณ์ ส่งผลกระทบ ต่อการสื่อสารระหว่างทีมผู้รักษาระหว่างหน่วยงาน ทำให้ขาดข้อมูลในการ เฝ้าระวังการติดเชื้อและติดตามการหายของบาดแผล อาจก่อให้เกิดผลกระทบ ในกรณีการบาดเจ็บเป็นคดีความ โดยการบันทึกการจัดการบาดแผลสำหรับผู้บาดเจ็บในแผนกฉุกเฉินให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นความท้าทาย อย่างยิ่ง เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จำนวนผู้ปฏิบัติงานมีน้อย ความเข้าใจในการจัดการ บาดแผลยังไม่ครอบคลุม อาจทำให้การบันทึกข้อมูลหายหายไม่สมบูรณ์ในช่วงเวลาเร่งรีบ ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาจึง ต้องมีแบบบันทึกที่สั้น กระชับ เข้าใจง่ายแต่ครอบคลุมข้อมูลของบาดแผลทั้งหมด รวมทั้งการดูแลรักษา การ ติดตามอาการ เพื่อง่ายต่อการลงบันทึกในเวชระเบียนต่อไป

ดังนั้น จากการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงพัฒนาแนวทางการบันทึกการจัดการบาดแผลในบริบทโรงพยาบาล นาเชือกขึ้นมา เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินได้นำไปปฏิบัติ ซึ่งจะนำไปสู่การบันทึก ข้อมูลที่สมบูรณ์ สะดวก และรวดเร็วในการลงข้อมูล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแบบบันทึกการจัดการบาดแผลในแผนกอุบัติเหตุ ฉุกเฉิน ในโรงพยาบาลนาเชือก
2. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำแบบบันทึกการจัดการบาดแผลไปใช้จริงในแผนก อุบัติเหตุ ฉุกเฉิน ในโรงพยาบาลนาเชือก

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา โดยประยุกต์ ใช้แนวคิดการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกของสภาวิจัย ด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (National Health and Medical Re- search Council [NHMRC], 1999) 12 ขั้นตอน ดำเนินการระหว่างเดือน 15 ธันวาคม พ.ศ. 2568 ถึงเดือน 15 มกราคม พ.ศ. 2569 โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะพัฒนาแบบบันทึกการจัดการบาดแผล และ 2) ระยะทดลองใช้ในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน โดยทดสอบความเป็นไปได้ของแบบบันทึกโดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพยาบาลและเจ้าพนักงาน ฉุกเฉินทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานที่ห้องฉุกเฉิน จำนวน 16 คน ใช้บันทึกการจัดการบาดแผลในผู้ป่วยเจ็บ 105 ราย และตอบแบบประเมินความเป็นไปได้ของการใช้แบบบันทึกการ จัดการบาดแผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

แบบบันทึกการจัดการบาดแผลสำหรับผู้บาดเจ็บในแผนกฉุกเฉินที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นกระดาษ จำนวน 1 หน้า รูปแบบเป็นรายการตรวจสอบ ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การประเมินลักษณะบาดแผล 2) การทำแผลและซอมแซมแผล 3) การให้วัคซีน 4) การให้ยาปฏิชีวนะป้องกันการติดเชื้อ และ 5) การนัดติดตาม อาการหลังให้การรักษา หลังการทดลองใช้แบบบันทึกการจัดการบาดแผลพบว่า การบันทึกการจัดการบาดแผล ใน องค์ประกอบที่ 1-5 มีความสมบูรณ์ร้อยละ 91.42, , 93.33, 85.71, 100, และ 100 ตามลำดับและกลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าแบบบันทึกการจัดการบาดแผลที่ทดลองใช้มีความสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งครอบคลุมข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต้องลงในเวชระเบียน และประหยัดเวลาในการบันทึกข้อมูล สามารถใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริง

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำแบบบันทึกการจัดการบาดแผลที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน เพื่อความครบถ้วน ครอบคลุมในการลงข้อมูลรวมทั้งสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ผู้บริหารให้การสนับสนุน
- การทำงานแบบมีส่วนร่วมของสหวิชาชีพ
- การทบทวนเมื่อเกิดอุบัติเหตุและหาแนวทางเพื่อพัฒนาร่วมกันระหว่างทีม
- ระบบข้อมูล HOS xp มีประสิทธิภาพสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้อย่างน่าเชื่อถือ

บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาแบบบันทึกการจัดการบาดแผลในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน ภายใต้บริบทโรงพยาบาลนาเชือก สำเร็จไปได้ด้วยดีเกิดจากความร่วมมือของทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง มีการนำปัญหาที่พบบ่อยมาเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้ผลงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น